

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Stichting Fluvium

Onderzoek bestuur en scholen

Vierjaarlijks onderzoek

Datum vaststelling: 22 januari 2020

Samenvatting

Minstens één keer in de vier jaar onderzoekt de onderwijsinspectie ieder schoolbestuur in Nederland. Het vierjaarlijks onderzoek is dit jaar uitgevoerd bij het bestuur van Stichting Fluvium. We hebben onderzocht of het bestuur op zijn scholen zorgt voor onderwijs van voldoende kwaliteit en of het financieel in staat is om ook in de toekomst goed onderwijs te blijven verzorgen.

Wat gaat goed?

Het bestuur van Stichting Fluvium heeft goed zicht op de onderwijskwaliteit van de scholen. Het is voor de scholen duidelijk waar zij naartoe moeten groeien en welke kwaliteitsaspecten daarbij horen. Het onderwijs op de scholen voldoet aan de basiskwaliteit. Het bestuur kan nu en in de nabije toekomst voldoen aan de financiële verplichtingen om het onderwijs te verzorgen.

Wat moet beter?

Wij vragen van het bestuur om ouders goed te informeren over de vrijwillige ouderbijdrage. Daarom hebben wij hiervoor een herstelopdracht geformuleerd.

Fusieschool Op 't Hof-De Malsenburg heeft voor dit schooljaar geen schoolgids die aan de daarvoor wettelijke vereisten voldoet. Ook voor deze tekortkoming hebben wij een herstelopdracht geformuleerd.

Wat kan beter?

Het bestuur van Stichting Fluvium mag wat ons betreft op (een deel van) zijn scholen hogere doelen stellen. Soms zijn de doelen niet ambitieus genoeg en mag er meer gevraagd worden van de scholen. Ook is het bestuursverslag van het bestuur niet geheel volledig. De kwaliteit en informatiewaarde kan van een aantal onderdelen verder worden verbeterd. Hiervoor wordt verwezen naar paragraaf 2.2 Financieel beheer.

Vervolg

Stichting Fluvium en zijn scholen worden opgenomen in het reguliere toezicht.

Bestuur: Stichting Fluvium
Bestuursnummer: 41561

Aantal scholen onder bestuur: 19

Totaal aantal leerlingen: 2.200

Lijst met onderzochte scholen:

Prins Willem-Alexander, Echteld
(18DS-C2)

J.A. Houtkoper, Ochten
(18DS-C3)

R. Lokhorst, Deil (18NX)

Meester Aafjes/KC De Plantage,
Meteren (18MQ)

Op 't Hof-De Malsenburg,
Tricht (18SL)

Inhoudsopgave

1.	Opzet vierjaarlijks onderzoek	4
2.	Resultaten onderzoek op bestuursniveau	8
3.	Resultaten verificatieonderzoek	17
	3.1. Prins Willem-Alexanderschool, Echteld	17
	3.2. J.A. Houtkoperschool, Ochten	18
	3.3. R. Lokhorstschool, Deil	19
4.	Resultaten onderzoek naar risico's: Meester Aafjes/KC De Plantage	21
5.	Onderzoek registratie en melding aan- en afwezigheid: basisschool Op 't Hof-De Malsenburg	26
6.	Reactie van het bestuur	28

1. Opzet vierjaarlijks onderzoek

De inspectie heeft in de periode september tot en met december 2019 een vierjaarlijks onderzoek uitgevoerd bij Stichting Fluvium. In een vierjaarlijks onderzoek staat de volgende vraag centraal: is de sturing op kwaliteit op orde en is er sprake van deugdelijk financieel beheer? Het onderzoek wordt uitgevoerd aan de hand van vier deelvragen:

1. Heeft het bestuur doelen afgesproken met de scholen, heeft het voldoende zicht op de onderwijskwaliteit en stuurt het op de verbetering van de onderwijskwaliteit?
2. Heeft het bestuur een professionele kwaliteitscultuur en functioneert het transparant en integer?
3. Communiqueert het bestuur actief over de eigen prestaties en ontwikkelingen en die van zijn scholen?
4. Is het financieel beheer deugdelijk?

Werkwijze

Het onderzoek is uitgevoerd op twee niveaus: op bestuursniveau en op schoolniveau. Op het niveau van het bestuur richt het onderzoek zich met de vier deelvragen op de standaarden binnen de kwaliteitsgebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer.

Standaard	Onderzocht
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•
Financieel beheer	
FB1 Continuïteit	•
FB2 Doelmatigheid	
FB3 Rechtmatigheid	•

We doen niet alleen onderzoek op het niveau van het bestuur. We onderzoeken ook de onderwijskwaliteit van een deel van de scholen waarvoor het bestuur verantwoordelijk is. Alleen dan kunnen we de standaard Kwaliteitszorg en ambitie beoordelen. We onderscheiden binnen het vierjaarlijks onderzoek op schoolniveau verschillende typen onderzoek:

• Verificatieonderzoek

Het verificatieonderzoek is onderdeel van het onderzoek naar de kwaliteitszorg en het financieel beheer op bestuursniveau. We voeren het in de eerste plaats uit om vast te stellen of het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie voldoende is; het onderzoek laat zien of de sturing op de kwaliteit door het bestuur ook in de praktijk werkt. Het

geeft ons in de tweede plaats zicht op de onderwijskwaliteit van de school.

- *Onderzoek naar aanleiding van risico's*

We voeren een kwaliteitsonderzoek uit bij scholen en besturen waar het vermoeden bestaat dat zij onvoldoende kwaliteit bieden.

- *Onderzoek op verzoek goede school*

Een bestuur kan bij het vierjaarlijks onderzoek een verzoek doen aan de inspectie onderzoek uit te voeren bij scholen die naar de mening van het bestuur goed zijn.

- *Herstelonderzoek*

Wanneer er sprake is van eerder afgesproken vervolgtoezicht zullen we het herstelonderzoek waar mogelijk tegelijkertijd uitvoeren.

- *Stelselonderzoek*

Ieder jaar bepalen wij één of enkele standaarden die wij op stelselniveau in beeld willen krijgen. Dit doen we om een goed beeld te krijgen van de onderwijskwaliteit in een of meer sectoren. Dit geeft input voor ons rapport de Staat van het Onderwijs. We doen een steekproef van scholen die zo'n stelselonderzoek krijgen.

- *Onderzoek naar registratie en melding aan- en afwezigheid*

Dit onderzoek, dat onderdeel kan uitmaken van het vierjaarlijks onderzoek, betreft de naleving van wettelijke vereisten uit de Leerplichtwet op het gebied van de registratie en melding van aan- en afwezigheid.

Onderstaande tabel geeft weer hoe het vierjaarlijks onderzoek bij scholen is ingericht. De informatie over de kwaliteit van deze scholen betrekken we bij onze jaarlijkse publicatie De Staat van het Onderwijs. Aangegeven is welke standaarden zijn onderzocht op de verschillende scholen. Ook is aangegeven welk type onderzoek is ingezet.

School	Verificatie			Risico
	1	2	3	4
Onderwijsproces				
OP1 Aanbod/Onderwijsprogramma				
OP2 Zicht op ontwikkeling				•
OP3 Didactisch handelen	•	•	•	•
OP4 (Extra) ondersteuning				
OP6 Samenwerking				
OP8 Toetsing en afsluiting				
Schoolklimaat				
SK1 Veiligheid				•
SK2 Pedagogisch klimaat				•
Onderwijsresultaten				
OR1 Resultaten				•
OR2 Sociale en maatschappelijke competenties				
OR3 Vervolgsucces				
Kwaliteitszorg en ambitie				
KA1 Kwaliteitszorg	•	•	•	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•	•	•	•
KA3 Verantwoording en dialoog				•

1. Prins Willem-Alexander, Echteld (18DS-C2);
2. J.A. Houtkoper, Ochten (18DS-C3);
3. R. Lokhorst, Deil (18NX); 4. Meester Aafjes/KC De Plantage, Meteren (18MQ).

Het onderzoek naar risico's op de Prins Willem-Alexanderschool, Ophemert (13MM) is op een latere datum uitgevoerd. De bevindingen worden opgenomen in een apart rapport.

Onderzoeksactiviteiten

Om antwoord te geven op de onderzoeksvragen hebben we documenten geanalyseerd en gesprekken gevoerd met sleutelfiguren binnen de organisatie. We hebben gesproken met leerlingen en leraren en verschillende lessen bezocht. Bij basisschool Op 't Hof-De Malsenburg hebben wij uitsluitend de Registratie van aan- en afwezigheid onderzocht. De resultaten van dit onderzoek zijn te vinden in hoofdstuk 5.

Overige wettelijke vereisten

De deugdelijkheidseisen die niet aan een standaard in het waarderingskader zijn verbonden vatten we samen onder de noemer overige wettelijke vereisten (zie Onderzoekskader). Wij hebben de volgende vereisten onderzocht:

- Aanwezigheid schoolgids art. 16, lid 2 en 3, WPO;
- Vrijwilligheid ouderbijdrage art. 13, lid 1 onder e, in samenhang met art. 40, WPO;
- Aanwezigheid meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld art. 4b, WPO;
- Registratie en melding van aan- en afwezigheid onderzocht bij basisschool Op 't Hof-De Malsenburg art. 11; 13a; 14; 18; 21a; 27c Leerplichtwet 1969; art. 6; 8 lid 12; 13 lid 1 onder k; 40, 40c, WPO.

Signalen

In de voorbereiding van ieder onderzoek kijken we altijd naar eventuele signalen die bij de inspectie zijn binnengekomen. Soms heeft dat gevolgen voor de uitvoering van het onderzoek. Er zijn weinig signalen over Stichting Fluvium en de scholen bij ons binnengekomen die opvolging vereisen. We hebben in het startgesprek een signaal met het bestuur besproken. Dit heeft niet geleid tot aanvullend onderzoek.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de oordelen op de standaarden uit de kwaliteitsgebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer op bestuursniveau. Ook de afspraken over het vervolgtoezicht zijn opgenomen in hoofdstuk 2. Hoofdstuk 3 gaat in op de resultaten van de verificatieonderzoeken. In hoofdstuk 4 staan de bevindingen over het onderzoek gericht op risico's op de Meester Aafjesschool/KC De Plantage in Meteren. In hoofdstuk 5 staan de oordelen naar aanleiding van het onderzoek naar de Registratie van aan- en afwezigheid op basisschool Op 't Hof-De Malsenburg. In hoofdstuk 6 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en rapportage opgenomen.

Legenda

Beoordelingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- Goed
- Voldoende
- Onvoldoende
- Kan beter

Kwaliteitsgebieden:

- Onderwijsproces
- Schoolklimaat
- Onderwijsresultaten
- Kwaliteitszorg en ambitie
- Financieel beheer

2. Resultaten onderzoek op bestuursniveau

In dit hoofdstuk geven we de resultaten weer van het onderzoek op bestuursniveau: de oordelen op de standaarden in de gebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer.

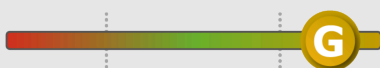
In onderstaande figuur zijn de resultaten samengevat. Te zien is wat de oordelen zijn op de twee onderzochte kwaliteitsgebieden op bestuursniveau. Ook is weergegeven in hoeverre onze oordelen overeenkomen met het beeld dat het bestuur zelf heeft van de gerealiseerde kwaliteit op de scholen. Daarnaast staat hierin in hoeverre het beleid van het bestuur doorwerkt tot op schoolniveau.

Wij zien op dit moment geen financiële risico's die het voortbestaan van het bestuur binnen nu en twee jaar in gevaar kunnen brengen. Ook het financieel beheer is in orde. Hiermee voldoet het bestuur aan de eisen van het kwaliteitsgebied Financieel beheer.

Oordelen op bestuursniveau voor de gebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer

Het beeld van het bestuur over de kwaliteit komt niet overeen met het beeld van de inspectie

Het beeld van het bestuur komt volledig overeen met het beeld van de inspectie

Het beleid van het bestuur werkt niet door tot op school/opleidingsniveau

Het beleid van het bestuur werkt volledig door tot op school/opleidingsniveau

Samenvattend oordeel

Is de sturing op kwaliteit op orde en is er sprake van deugdelijk financieel beheer?

Beide vragen kunnen wij positief beantwoorden. Het bestuur van Stichting Fluvium stuurt naar behoren op de kwaliteit van het onderwijs op zijn scholen en ook het financieel beheer is op orde.

In de gesprekken die wij gevoerd hebben met de verschillende geledingen, maar ook tijdens de onderzoeken op verschillende scholen werd duidelijk dat het bestuur goed op de hoogte is van de ontwikkeling van het onderwijs op de scholen en dat het zicht heeft op de kwaliteit hiervan.

Samen met de directeuren werkt het bestuur aan de uitvoering van het strategisch beleid zoals verwoord in het Fluvium Kompas.

Planmatig en cyclisch werken aan het realiseren van de ambities gebeurt met kwaliteitskaarten. Ook aan een professionele kwaliteitscultuur is gewerkt: medewerkers staan achter de beleidsvoornemens van Stichting Fluvium en krijgen én grijpen de mogelijkheden om hieraan mee te werken.

Wij zien op dit moment geen financiële risico's die het voortbestaan van het bestuur binnen nu en twee jaar in gevaar kunnen brengen. Ook het financieel beheer is in orde. Hiermee voldoet het bestuur aan de eisen van het kwaliteitsgebied Financieel beheer.

In paragraaf 2.1 gaan we in op de drie deelvragen in het onderzoek die betrekking hebben op het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie. Tevens beschrijven we in die paragraaf welke verbetermogelijkheden en aandachtspunten wij zien voor het bestuur. In paragraaf 2.2 geven we een antwoord op de vierde deelvraag in het onderzoek met betrekking tot het Financieel beheer.

2.1. Kwaliteitszorg en ambitie

In de onderstaande tabel geven wij de oordelen en/of waarderingen weer op de standaarden van het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie, waarbij wij antwoorden geven op drie deelvragen.

 Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg			<i>ℓ</i>
KA2 Kwaliteitscultuur			<i>ℓ</i>
KA3 Verantwoording en dialoog			<i>ℓ</i>

In het eerste vierjaarlijks onderzoek op bestuursniveau geven we in het funderend onderwijs geen oordeel op het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie. We geven alleen een oordeel op de drie standaarden afzonderlijk. Aan de hand van deze oordelen geven we een kwalitatieve beschrijving van het kwaliteitsgebied.

Heeft het bestuur doelen afgesproken met de scholen, heeft het voldoende zicht op de onderwijskwaliteit en stuurt het op de verbetering van de onderwijskwaliteit (KA1)?

Wij waarderen de kwaliteitszorg binnen het bestuur van Stichting Fluvium als 'Goed'. Het bestuur zorgt voor een stelsel van kwaliteitszorg waarmee het op een aantal essentiële onderdelen van het onderwijsleerproces zicht heeft op de kwaliteit van de scholen. Uitgangspunt voor deze aanpak is het zogenoemde Fluvium Kompas 2020-2024, dat samen met alle betrokkenen van de stichting is geformuleerd.

Opbrengsten en onderwijskwaliteit

De kwaliteitscyclus die Stichting Fluvium hanteert, is veelomvattend. Het bestuur monitort alle scholen structureel op de kwantitatieve gegevens (de leerresultaten), maar ook kwalitatieve informatie (het onderwijsproces, de mate van veiligheid op de scholen) heeft een vaste plek op de kwaliteitsagenda. Wij zien dat het bestuur goed op de hoogte is van de onderwijskwaliteit op alle scholen en bijstuurt waar dat nodig is. Daarnaast wordt er rekening gehouden met de specifieke situatie waarin de verschillende scholen zich bevinden: het Kompas beschrijft niet alleen de gezamenlijke Fluvium-koers, maar biedt volop ruimte voor scholen om invulling te geven aan de eigen doelstellingen. Zo komen bestuur en scholen samen tot een sterke organisatie, waar optimale ontwikkeling en nauwe samenwerking met diverse partners de achterliggende gedachte is.

Meetbaar en gericht op verbetering van de onderwijskwaliteit

De te bereiken doelstellingen in 2024 zijn concreet, veelal meetbaar en gericht op de missie en visie van Stichting Fluvium. Niet alleen het bestuur, maar ook de scholen vinden hier concrete handvatten en aangrijpingspunten in terug om de onderwijskwaliteit naar een hoger plan te tillen. De doelstellingen zijn wat ons betreft ook zeker haalbaar, aangezien de scholen voldoen aan de basiskwaliteit zoals geformuleerd in het inspectiekader. Wel geven wij in overweging dat op een aantal scholen veel meer mogelijk is dan voldoen aan deze basiskwaliteit. Hier zouden bestuur en betreffende scholen ambitieuzere doelen mogen stellen. Ook willen wij aandringen op het uitvoeren van audits, zodat ook vanuit externe partijen objectieve informatie over de kwaliteit van het onderwijs op de scholen gegeven wordt.

Een grote diversiteit binnen de groep van Fluvium-scholen

De scholen van Stichting Fluvium, veelal in (kleinere) dorpen, hadden van oudsher een tamelijk autonoom en specifiek karakter. De laatste tijd is er vanwege nieuwbouw ook veel instroom vanuit andere gebieden merkbaar. Ook is er op enkele scholen sprake van nieuwkomers met een niet-westerse migratieachtergrond. Het bestuur van Stichting Fluvium heeft naar onze mening goed oog voor deze maatschappelijke ontwikkelingen en veranderingen in de leerlingpopulatie en ondersteunt de scholen hierin op een realistische manier: wat is nodig, lukt het ons om dit te realiseren en welke vervolgstappen nemen wij dus? Het samengaan van scholen, nieuwe initiatieven op onderwijsgebied en eventuele sluiting worden zorgvuldig afgewogen met alle betrokkenen, waarna er goed zicht wordt gehouden op de ontwikkelingen.

Inspelen op (toekomstige) ontwikkelingen

Het bestuur van Stichting Fluvium kijkt vooruit. Het is noodzakelijk om samenwerking buiten het bestuur om te zoeken vanwege (soms sterk) dalende leerlingaantallen in bepaalde gebieden. Het bestuur staat daarom open voor mogelijke samenwerking met andere (openbare) besturen in de regio, waarbij nog steeds de authentieke identiteit van het dorp en de eigen specifieke wensen en behoeften van de school en haar leerlingenpopulatie centraal staan.

Heeft het bestuur een professionele kwaliteitscultuur en functioneert het transparant en integer (KA2)?

Wij waarderen de kwaliteitscultuur binnen Stichting Fluvium als 'Goed'. Er is ingezet op een waarneembare en transparante kwaliteitscultuur die leidt tot een gezamenlijke inspanning om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren. Op grond van onze bevindingen en de gesprekken die wij hebben gevoerd met de verschillende geledingen zien wij zorgvuldigheid, resultaatgerichtheid en bewustzijn van handelen veel aandacht krijgen binnen alle geledingen. Samen werken aan een professionele cultuur is belangrijk voor alle Fluvium-medewerkers en zij zien zich gesteund hierin door de mogelijkheden die het bestuur hiertoe biedt. Door deze werkwijze kan de ononderbroken ontwikkeling van leerlingen (artikel 8, eerste lid van de WPO) en het uitvoeren van verbetermaatregelen op basis van een kwaliteitszorgstelsel (artikel 10 en 12, vierde lid van de WPO) worden gegarandeerd.

Samen professionaliseren en kennis delen

De doelen op het gebied van professionalisering en deskundigheidsbevordering zijn nu vooral nog in de schoolplannen van de diverse scholen geformuleerd. Het onderhouden van bekwaamheden vindt veelal op schoolniveau plaats, conform de eigen doelen van de scholen. Het bestuur vindt dat de scholen eigen verantwoordelijkheid dragen voor hun profiel aangaande de onderwijskwaliteit, maar gaat wel actief na of de teams zich voldoende uitgedaagd voelen om een persoonlijke bijdrage te leveren

aan het pedagogisch en didactisch concept dat is geformuleerd. Deze stap is ook noodzakelijk, omdat het bestuur inzet op uitwisselen van expertise tussen de scholen en een gezamenlijk kwaliteitsbeleid. Dat is ook de wens van de scholen, zo is kenbaar gemaakt tijdens de bijeenkomsten waarin het Fluvium Kompas werd samengesteld. Naast de Fluvium Academy, waarin nieuwe en huidige teamleden zich kunnen scholen heeft het bestuur sinds kort de 'Fluvium PABO' opgezet, waar onderwijsassistenten van de scholen een volwaardige opleiding kunnen volgen in samenwerking met het hoger onderwijs. Wij merken wel op dat de Fluvium Academy op de ene school meer leeft dan op de andere. Het zou goed zijn als het bestuur nagaat welke overwegingen teams en individuele leraren hebben om al dan niet deel te nemen.

Het draagvlak is groot

Het bestuur van Stichting Fluvium handelt volgens de code Goed Bestuur van de PO-Raad. Het bepalen, ontwikkelen en bewaken van beleid en kwaliteit lopen volgens vaste lijnen, waarin bestuur, Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) en Raad van Toezicht (RvT) een duidelijke afbakening van taken hanteren. Zo heeft de RvT een eigen toetsingskader, waarmee het bestuur bevestigd wordt. Zowel intern als extern wordt een jaarlijkse evaluatie over het eigen handelen uitgevoerd. Om niet los te staan van de praktijk van de scholen, heeft de RvT een bezoeksrooster opgesteld om hun zichtbaarheid op de scholen te verbeteren. Uit het gesprek dat wij met hen voerden is gebleken dat zij goed op de hoogte zijn van de kleinere en grote problemen én de successen op de Fluvium-scholen.

De GMR geeft aan dat zij in een vroeg stadium worden meegenomen in de beslissingen. Een goed voorbeeld hiervan is de deelname aan de sessies voor het Fluvium Kompas: naar het oordeel van de GMR konden zij een serieuze bijdrage hieraan leveren en is het traject om te komen tot het Kompas grondig verlopen. Maar ook de inspanningen vanuit de GMR, die zich in verschillende adviesgroepen heeft gegroepeerd, maken het mogelijk om een vruchtbare dialoog te houden.

De directeuren, die zitting hebben in enkele bovenschoolse netwerken, geven eigenlijk hetzelfde positieve geluid af. Zij ervaren een open en transparante cultuur waarin ook de minder prettige zaken op tafel bespreekbaar zijn zonder dat iemand erop afgerekend wordt en hebben het gevoel helder te hebben waar Fluvium naartoe wil groeien. Hun bijdrage daarin is groot.

Uit de gesprekken die wij met de diverse geledingen hebben gevoerd komt naar voren dat intern toezicht en tegenspraak op een positieve manier verlopen en dat er volop draagvlak is voor de ambities die het bestuur heeft geformuleerd. Dit zijn gunstige condities om de Fluvium Kompas-doelstellingen te realiseren.

Communiqueert het bestuur actief over de eigen prestaties en ontwikkelingen en die van zijn scholen (KA3)?

Wij waarderen de standaard Verantwoording en dialoog als 'Goed'. De verantwoording over de doelen en bereikte resultaten in het jaarverslag is helder. Tussen het bestuur en het intern toezicht zijn er afspraken over de verantwoording. De dialoog met organen als de GMR verloopt soepel. Het bestuur voldoet daarom aan de wettelijke eisen omtrent verantwoording en dialoog (artikel 13, eerste lid, onder l en artikel 171 van de WPO en artikel 8 en 10, 11, 12 en 14 van de WMS).

Een actieve dialoog

Het bestuur van Stichting Fluvium vindt een open en actieve dialoog met zo veel mogelijk betrokkenen rondom het onderwijs en de scholen erg belangrijk. Eerder hebben wij al gesproken over de lijnen die lopen tussen GMR en RvT en bestuur, maar daar blijft het niet bij. Ook tijdens de kennissessies en de Fluvium-dagen wordt informatie over bestuurszaken gegeven. Naast overleg met de ketenpartners is de regelmatig verschijnende Fluvium-nieuwsbrief een zeer passend en aantrekkelijk medium om ook ouders te informeren over het bestuursbrede beleid en waar dat toe leidt. Daarnaast is het onderdeel (eiland) 'De scholen in de Leefomgeving' opgenomen in het Fluvium Kompas, waarin ook ouders nadrukkelijk uitgenodigd worden om in gesprek te gaan met het bestuur.

Het zou ten slotte goed zijn om de GMR uit te nodigen om vanuit hun invalshoek de eigen doelen, werkzaamheden en resultaten te verantwoorden in het jaarverslag.

2.2. Financieel beheer

Wij baseren ons oordeel over het financieel beheer op de standaarden voor financiële continuïteit en financiële rechtmatigheid. Voor financieel beheer hanteren wij alleen de oordelen 'Voldoende' en 'Onvoldoende'. Wij geven geen oordeel over financiële doelmatigheid, tenzij daar nadrukkelijk aanleiding voor is.

Het kwaliteitsgebied Financieel beheer beoordelen wij als 'Voldoende', omdat zowel de financiële continuïteit als de rechtmatigheid voldoende zijn.

Financieel beheer	V	
	O	V
FB1 Continuïteit		●
FB2 Doelmatigheid	Geen oordeel	
FB3 Rechtmatigheid		●

Financiële continuïteit

In onderstaande tabel is de financiële ontwikkeling van het bestuur te zien. Dit is de ontwikkeling van de afgelopen drie jaar en de begroting voor de komende drie jaar, gebaseerd op de jaarverslaggeving van het bestuur.

Kengetallen	Indicatie	Realisatie			Prognose		
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liquiditeit (current ratio)	< 0,75	2,69	2,59	2,98	3,04	3,34	3,61
Solvabiliteit z	< 0,30	0,77	0,74	0,79	0,79	0,79	0,79
Weerstandvermogen	< 5%	38,19%	38,76%	38,57%	39,44%	41,40%	42,28%
Huisvestingsratio	> 10%		7,33%	6,40%	nvt	nvt	nvt
Rentabiliteit	< 0%	1,31%	1,01%	0,27%	0,38%	0,65%	0,53%

Wij beoordelen de financiële continuïteit als 'Voldoende'. Het bestuur beschikt over voldoende middelen om het verwachte negatieve exploitatieresultaat 2019 op te vangen. De tabel geeft geen indicatie van financiële risico's voor de continuïteit van het onderwijs binnen nu en twee jaar. Ons onderzoek bevestigt dat beeld.

De in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (Rjo) voorgeschreven elementen uit de Continuïteitsparagraaf zijn weliswaar aanwezig in het bestuursverslag, maar de informatiewaarde kan beter in de volgende bestuursverslagen. In artikel 4, lid 4, van de Rjo worden namelijk toelichtingen gevraagd bij de onderdelen van de continuïteitsparagraaf, die wij nu nog niet volledig aantreffen. Het gaat om:

- Het toevoegen van een beleidsrijke meerjarenbegroting die is voorzien van een nadere toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen die het bestuur de komende drie jaar verwacht. De toelichtingen op de kengetallen van de leerlingen en personeel zijn erg summier en daarnaast zijn de ontwikkelingen in de meerjarenbegroting ook erg beperkt toegelicht.
- Toelichtingen over inrichting en werking van een systeem voor risicobeheer zijn slechts gedeeltelijk aanwezig. Wij zien nog geen toelichtingen over de werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem in het jaarverslag 2018 en daarnaast blijkt ook niet hoe het systeem gedurende het boekjaar in de praktijk heeft gewerkt en of er aanpassingen zijn doorgevoerd.

De intern toezichthouder legt in het jaarverslag verantwoording af over de uitvoering van zijn taken en van de resultaten die dat handelen heeft opgeleverd. Ook geeft het toezichthoudend orgaan aan hoe zij het bestuur ondersteunt en/of adviseert over beleidsvraagstukken en financiële problematiek - wanneer dit aan de orde is. De intern toezichthouder heeft geen verantwoording afgelegd over hetgeen het toezicht heeft opgeleverd en welke resultaten zijn behaald.

Financiële doelmatigheid

Wij geven geen oordeel over financiële doelmatigheid, tenzij daar nadrukkelijk aanleiding voor is. Met financiële doelmatigheid bedoelen we dat het geld efficiënt wordt besteed en dat het geld ten goede komt aan de door het bestuur gestelde doelen. We verwachten dat die doelen bijdragen aan kwaliteit van het onderwijs en dat deze duidelijk zijn toegelicht in het bestuursverslag.

Bij ons onderzoek kwamen de volgende onderwerpen aan de orde:

- *Verslag intern toezichthouder over toezicht op doelmatige besteding van rijksmiddelen:*
Het intern toezichthoudend orgaan moet in het bestuursverslag verantwoording afleggen over zijn handelen en de resultaten die dat opleverde. Daaronder valt ook het toezien op de doelmatige besteding van het overheidsgeld dat het bestuur ontving. De informatie hierover ontbrak in het bestuursverslag over 2018. Wij vragen de intern toezichthouder om voortaan in de bestuursverslagen hieraan meer aandacht te geven.
- *Besteding middelen passend onderwijs*
Voor passend onderwijs ontving het bestuur in 2018 geld van het samenwerkingsverband.
Naast verantwoording aan het samenwerkingsverband over de inzet van dit geld, is het belangrijk dat het bestuur ook in het eigen bestuursverslag laat zien hoe dit geld is ingezet. Dit komt tegemoet aan een breed levende maatschappelijke behoefte. Het bestuur laat in het bestuursverslag 2018 beperkt zien hoe het geld voor passend onderwijs is besteed. Wij verwachten daarom dat het bestuur in de volgende bestuursverslagen meer aandacht geeft aan hoe ze dit geld voor extra ondersteuning inzet en welke resultaten ze ermee bereikt.

Financiële rechtmatigheid

Wij beoordelen de financiële rechtmatigheid als 'Voldoende'. Wij baseren ons hierbij op de bevindingen van de instellingsaccountant. Daarnaast speelt aanvullende informatie een rol, zoals signalen en (lopende) onderzoeken op het gebied van de financiële rechtmatigheid.

2.3. Afspraken over vervolgtoezicht

Tekortkoming	Wat verwachten wij van het bestuur?	Wat doen wij?
Bestuur		
<p>Vrijwilligheid ouderbijdrage (art. 13, lid 1 onder e, in samenhang met art. 40, WPO): In de schoolgidsen en op de websites van diverse scholen wordt de vrijwilligheid van de ouderbijdrage voor schoolreis en schoolkamp onvoldoende benadrukt.</p>	<p>Het bestuur zorgt ervoor dat de correcte informatie in alle schoolgidsen en websites wordt weergegeven en dat ouders daarover worden geïnformeerd. Wij vragen het bestuur ons hiervan in kennis te stellen.</p>	<p>Wij gaan bij een eerstvolgend onderzoek bij het bestuur van Stichting Fluvium na of correctie heeft plaatsgevonden.</p>
Scholen		
<p>Basisschool Op 't Hof-De Malsenburg (18SL)</p> <p>De school heeft na de fusie geen schoolgids uitgereikt aan ouders die alle relevante informatie bevat. Daarmee voldoet de school niet aan art. 13 en aan art. 16, lid 2 en 3 van de WPO.</p>	<p>Het bestuur zorgt ervoor dat de school met onmiddellijke ingang een schoolgids aan alle ouders verstrekt die voldoet aan alle wettelijke vereisten. Het bestuur stuurt deze schoolgids uiterlijk 31 januari 2020 naar de inspectie.</p>	<p>Wij gaan na ontvangst van de schoolgids na of deze aan de wettelijke vereisten voldoet.</p>

3. Resultaten verificatieonderzoek

Om te bepalen of het bestuursbeleid doorwerkt tot op schoolniveau, hebben wij op de volgende scholen een verificatieonderzoek uitgevoerd:

- Prins Willem-Alexander, Echteld (18DS-C2);
- J.A. Houtkoper, Ochten (18DS-C3);
- R. Lokhorst, Deil (18NX).

Op deze scholen hebben wij de standaarden Didactisch handelen (OP3), Kwaliteitszorg (KA1) en Kwaliteitscultuur (KA2) in kaart gebracht en beoordeeld.

3.1. Prins Willem-Alexanderschool, Echteld

Op 28 november 2019 hebben wij op basisschool Prins Willem-Alexander te Echteld een onderzoek uitgevoerd. Hieronder geven wij de oordelen weer.

Onderwijsproces	O	V	G
OP3 Didactisch handelen		•	

Fine-tuning klassenmanagement

De standaard Didactisch handelen is 'Voldoende' beoordeeld. Didactische principes zoals ze op schoolniveau zijn afgesproken, zijn duidelijk zichtbaar. In de combinatiegroepen zagen we betrokken, actieve leerlingen. Er liggen nog kansen in het verder aanscherpen van het klassenmanagement. Tijdens het onderzoek is gesproken over het maken van afspraken op teamniveau over doel en inrichting van datamuren.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur			✓

Sterk kwaliteitsbesef

De standaard Kwaliteitszorg is als 'Voldoende' beoordeeld. De school voldoet aan de wettelijke vereisten. In een heldere PDCA-cyclus wordt gewerkt aan behoud en voortzetting van de kwaliteit van het onderwijs. Met het opstellen van een nieuw schoolplan is het moment aangebroken om de missie en visie van de school te herijken. Daarbij worden, naast het team, ook ouders en leerlingen betrokken.

Streven naar steeds beter

De standaard Kwaliteitscultuur is als 'Goed' gewaardeerd. De school heeft een klein, door ambities gedreven team. De lijnen zijn kort en dat maakt dat ieder zich betrokken voelt bij de schoolontwikkeling. Door de sfeer van vertrouwen zijn groepsbezoeken bij elkaar, gevolgd door een feedbackgesprek, een natuurlijke manier om met elkaar het onderwijs steeds een beetje beter te maken. Dit alles onder leiding van een directeur die faciliteert, stimuleert en ondersteunt.

Overige wettelijke vereisten

Bij de overige wettelijke vereisten die in het onderzoek zijn meegenomen, hebben wij geen tekortkoming aangetroffen.

3.2. J.A. Houtkoperschool, Ochten

Op 26 november 2019 hebben wij op de J.A. Houtkoperschool te Ochten een onderzoek uitgevoerd. Hieronder geven wij de oordelen weer.

Onderwijsproces	O	V	G
OP3 Didactisch handelen		•	

Een eenduidige aanpak versterken

De standaard Didactisch handelen is als 'Voldoende' beoordeeld. Waar in het verleden onderwerpen als instructievaardigheden en competenties die nodig zijn om een goede leerkracht te zijn en te blijven geen vaste plek op de agenda hadden, ligt daar nu de focus. Op het vlak van klassenmanagement, het aanbieden van passende instructiemomenten en een effectievere en efficiëntere manier van omgaan met leertijd is nog aanscherping en verbetering mogelijk.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg			•
KA2 Kwaliteitscultuur		•	

De leeropbrengsten meer in lijn brengen met de (hoge) ambities

De standaard Kwaliteitszorg is als 'Goed' gewaardeerd. Dit heeft vooral te maken met de doelgerichte benadering die de school hiertoe hanteert: er is goed zicht op wat er **moet** gebeuren en dit wordt zeer planmatig aangepakt. Opvallend is dat de school niet alleen naar zichzelf kijkt, maar ook externen laat meekijken. Dit geeft gerichte aangrijpingspunten voor verdere verbetering. Door deze objectieve

benadering wordt het tevens mogelijk om het onderwijs op een hoger plan te tillen en toe te werken naar de (hoge) ambities die de school zich stelt, maar nog niet haalde.

Doelgericht, samen en betrokken

Wij beoordelen de kwaliteitscultuur als 'Voldoende'. De huidige koers om tot beter onderwijs te komen is breed gedragen en kenmerkt zich door een positief-kritische houding naar elkaar. Er wordt gezamenlijk gewerkt aan de doorgaande lijn in het onderwijs. De echte en zichtbare effecten zijn echter nu nog pril.

Overige wettelijke vereisten

Bij de overige wettelijke vereisten die in het onderzoek zijn meegenomen, hebben wij een tekortkoming aangetroffen.

In de schoolgids en op de website van de school wordt de vrijwilligheid van de ouderbijdrage voor schoolreis en schoolkamp onvoldoende benadrukt. Omdat dit in meerdere schoolgidsen van de Fluvium-basisscholen het geval is, hebben wij hiervoor een herstelopdracht op bestuursniveau geformuleerd.

3.3. R. Lokhorstschool, Deil

Op 28 november 2019 hebben wij op de R. Lokhorstschool te Deil een onderzoek uitgevoerd. Hieronder geven wij de oordelen weer.

Onderwijsproces	O	V	G
OP3 Didactisch handelen		●	

Beredeneerde aanpak in afstemming en differentiatie nodig

De standaard Didactisch handelen is als 'Voldoende' beoordeeld. De leraren zijn in staat om lessen van voldoende kwaliteit te verzorgen die de leerlingen aanspreken. Het team is geschoold in leerkrachtvaardigheden en kan hier in de klassenpraktijk uit putten. Wij vragen echter nog wel de aandacht als het gaat om afstemming, differentiatie en een beredeneerd en eenduidig beleid rondom het gebruik van de digitale leermiddelen.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg			✍
KA2 Kwaliteitscultuur		●	

Een hoog ambitieniveau

De standaard Kwaliteitszorg is als 'Goed' gewaardeerd. De school heeft een hoog ambitieniveau geformuleerd en pakt in korte tijd veel zaken op. Zij streeft naar hogere opbrengsten, goede schoolafspraken en scholing en reflectie op het eigen handelen. Steeds wordt daarbij de vraag 'Wat is daarvoor nodig?' beantwoord. Daartoe is de bestaande en gewenste kwaliteit beschreven en zijn de verschillende rollen van de leraren geformuleerd. Dit maakt de zorg voor kwaliteit concreet.

"Wij hebben weer de regie"

Wij beoordelen de kwaliteitscultuur als 'Voldoende'. De professionele ontwikkeling binnen het team heeft lange tijd stilgelegen. Zoals eerder gesteld, gaat de school voortvarend aan de slag met de nodige kwaliteitsverbeteringen. De leraren voelen zich verantwoordelijk voor de eigen groepen en voor de school als geheel. De rode draad in alle ontwikkelingen verdient nog wel de aandacht. De WBDU (waar blijkt dat uit)-poster waarmee de onderzoekende houding van de leerlingen wordt gestimuleerd, kan hiervoor ook op schoolniveau worden ingezet.

Overige wettelijke vereisten

Bij de overige wettelijke vereisten die in het onderzoek zijn meegenomen, hebben wij een tekortkoming aangetroffen.

In de schoolgids en op de website van de school wordt de vrijwilligheid van de ouderbijdrage voor schoolreis en schoolkamp onvoldoende benadrukt. Omdat dit in meerdere schoolgidsen van de Fluvium-basisscholen het geval is, hebben wij hiervoor een herstelopdracht op bestuursniveau geformuleerd.

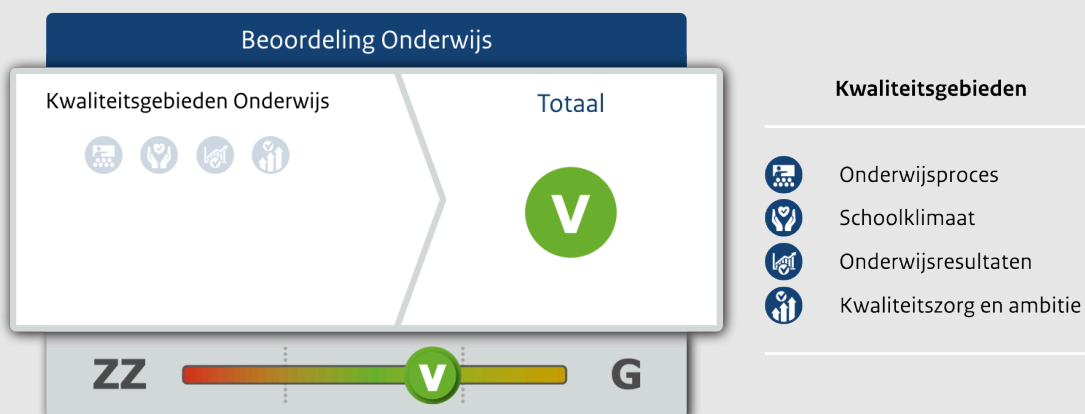
4. Resultaten onderzoek naar risico's: Meester Aafjes/KC De Plantage

In dit hoofdstuk geven wij de oordelen en de resultaten van het onderzoek dat we op 18 november 2019 hebben uitgevoerd bij de Meester Aafjesschool/KC De Plantage. Dit hebben wij gedaan om goed zicht te krijgen op de onderwijspraktijk, met name op de locatie De Plantage. Deze net gestarte school was nog niet eerder onderwerp van onderzoek geweest.

De volgende standaarden zijn tijdens dit onderzoek beoordeeld:

- Zicht op ontwikkeling (OP2);
- Didactisch handelen (OP3);
- Veiligheid (SK1);
- Pedagogisch klimaat (SK2);
- Resultaten (OR1);
- Kwaliteitszorg (KA1);
- Kwaliteitscultuur (KA2);
- Verantwoording en dialoog (KA3).

Onderstaand figuur geeft de resultaten van het onderzoek weer.

Conclusie

Basisschool Meester Aafjes en locatie KC De Plantage verzorgen over het geheel genomen onderwijskwaliteit van voldoende niveau. Op een aantal belangrijke onderdelen, zoals het zicht op de ontwikkeling van alle leerlingen en de kwaliteitscultuur die er heerst op beide locaties, is de kwaliteit goed. Het is nu zaak om te zorgen voor een doorgaande lijn hierin, waarbij het borgen van bereikte resultaten de belangrijkste schakel in de cyclus is waaraan nog gewerkt kan worden.

Het nog prille onderwijs op de locatie De Plantage verdient hier een aparte vermelding. Gestart met slechts één leerling, is deze locatie nu uitgegroeid tot zo'n 23 leerlingen in de groepen 1 tot en met 4. De verdere groei wordt nu slechts tegengehouden door het krappe gebouwtje; de nieuwe huisvesting heeft meerdere malen vertraging opgelopen. Wij hebben op deze locatie lessen en activiteiten gezien van hoogwaardig niveau. Het bewaken én in stand houden van deze kwaliteit, vooral als de locatie (volgens verwachting) behoorlijk zal groeien op korte termijn, vraagt de permanente aandacht van team, management en bestuur.

4.1. Onderwijsproces

Onderwijsproces	O	V	G
OP2 Zicht op ontwikkeling			✓
OP3 Didactisch handelen		●	

Scherpe analyses

De standaard Zicht op ontwikkeling is als 'Goed' gewaardeerd. De interne ondersteuningsstructuur van de school is duidelijk uitgewerkt. Heldere afspraken zorgen ervoor dat iedereen weet wat zijn/haar verantwoordelijkheden zijn ten aanzien van de ondersteuning en wanneer welke (vervolg)actie nodig is. De leraren volgen de ontwikkeling van de leerlingen nauwgezet en signaleren stagnatie of een opvallende ontwikkeling tijdig vanuit toets- en observatiegegevens. De intern begeleider bewaakt of alle leerlingen bij wie de ontwikkeling anders loopt dan verwacht, besproken worden. Tijdens de groepsbespreking wordt gezamenlijk gekeken naar de oorzaak van stagnatie of uitval. De kwaliteit van de daaropvolgende analyses is goed: de scherpste maakt het mogelijk om aanknopingspunten te formuleren voor ondersteuning op maat. In dit licht vragen wij de school om na te gaan welk effect het regelmatig uit de klas halen en terugbrengen van leerlingen heeft op het ontwikkelingsproces, de concentratie en de betrokkenheid bij de rest van de groep van de desbetreffende leerlingen.

De 'groepsfoto' als basis voor professioneel handelen

De standaard Didactisch handelen is als 'Voldoende' beoordeeld. Over het geheel genomen verstaan de leraren van de Meester Aafjes en De Plantage hun vak. Dit houdt in dat zij in staat zijn om goede lessen te verzorgen in een sfeer die wordt gekenmerkt door betrokkenheid en een goed leer- en leefklimaat. Wij hebben hier in de bezochte lessen goede voorbeelden van gezien.

Waar het gaat om inspirerend lesgeven en zorgen dat de leerlingen snappen waarom zij bepaalde dingen moeten leren, kan er nog winst geboekt worden. Zo kunnen de lesdoelen meer dan nu het geval is gekoppeld worden aan de belevingswereld van de leerlingen (betekenisvol). Ook is meer aandacht gewenst voor procesgerichte feedback (reflectie op het leerproces en aanleren van verschillende oplossingsstrategieën). Ten slotte zien wij dat de leraren in hun klassikale activiteiten veelal één op één met de leerlingen communiceren. Het zou goed zijn om ook een aantal enthousiasmerende werkvormen te bedenken die in de groepen kunnen worden toegepast. Wij hebben gezien dat een deel van het team deze didactische vaardigheden goed kan inzetten. Het zal de kwaliteit van het didactisch handelen op schoolniveau ten goede komen als dit gezamenlijk wordt opgepakt.

4.2. Schoolklimaat

Schoolklimaat	O	K	V	G
SK1 Veiligheid			●	
SK2 Pedagogisch klimaat				✍

Pareltjes in het schoolklimaat

De standaard Veiligheid is als 'Voldoende' beoordeeld. De school voldoet aan de wettelijke eisen rondom de veiligheidsbeleving van haar leerlingen. Bevraging, monitoring en indien gewenst of noodzakelijk het formuleren van acties zijn helder. Wel vragen wij hernieuwde aandacht voor de bekendheid van de vertrouwenspersoon; deze is onvoldoende bekend bij de leerlingen.

Tijdens het onderzoek hebben wij de standaard Pedagogisch klimaat toegevoegd. Deze standaard hebben wij als 'Goed' gewaardeerd. De leerlingen zijn zeer enthousiast over de manier waarop zij worden bejegend: de sfeer is goed en de sociaal-emotionele ontwikkeling krijgt meer dan voldoende de aandacht. Pesten komt in hun beleving niet voor en ruzies worden snel en naar tevredenheid opgelost. De leerlingenraad, maar eigenlijk meerdere leerlingen laten zich actief horen als het gaat om het bespreken van schoolse en niet-schoolse zaken: zij voelen zich serieus genomen en hebben geen schroom om zaken die wat hen betreft niet goed gaan te benoemen en op te pakken. Wij raden de school daarom aan om juist deze ideeën die

leven onder de leerlingen te inventariseren en indien mogelijk te verbeteren.

4.3. Onderwijsresultaten

Onderwijsresultaten	O	K	V	G
OR1 Resultaten			●	

De resultaten zijn voldoende

De standaard Resultaten is als 'Voldoende' beoordeeld. De eindopbrengsten zijn de afgelopen jaren van voldoende niveau. Dat geldt ook voor de behaalde signaleringswaarden voor het fundamenteel (1F) en streefniveau (2F/1S). Deze passen ook bij de streefdoelen die de school zichzelf gesteld heeft. Het mag echter wel ambitieuzer, zo vinden wij én de school. Daarnaast kan de school doelen bepalen voor de overige vakken (wereldoriëntatie, creatieve vakken, etc.) om een nog breder zicht te krijgen op het effect van haar onderwijs. Omdat op De Plantage nog geen leerlingen in groep 8 zitten, is het niveau van de opbrengsten op deze locatie nog niet te bepalen.

4.4. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		●	
KA2 Kwaliteitscultuur			☺
KA3 Verantwoording en dialoog		●	

Planmatig oppakken van kwaliteitsverbeteringen

De standaard Kwaliteitszorg beoordelen wij als 'Voldoende'. Basisschool Meester Aafjes en De Plantage werken zichtbaar aan verbetering van de eigen kwaliteit. De kwaliteit wordt breed in beeld gebracht en regelmatig peilt de school daarnaast de tevredenheid van ouders, leerlingen en personeel. De verkregen gegevens vormen, naast de evaluatie van de jaarplannen, de input bij het opstellen van schoolplan en jaarplan. Deze inspanningen leveren een sluitend systeem op van bepalen, analyseren, uitvoeren en evalueren. Wel is er nog gerichte aandacht nodig voor het borgen van bereikte resultaten.

Het beste halen uit de leerlingen, de school en jezelf

De kwaliteitscultuur is als 'Goed' gewaardeerd. Er is sprake van een hoge mate van professionaliteit. Leraren worden in staat gesteld om actief mee te denken over het verbeteren van de onderwijskwaliteit en grijpen deze kans ook aan door zitting te nemen in zogenoemde

leerteams. Daarmee wordt de gezamenlijke visie op onderwijs doelgericht nagestreefd en zijn de inspanningen van allen om dit te bereiken én om samen steeds beter te worden groot.

Heldere communicatie

De standaard Verantwoording en dialoog beoordelen wij als 'Voldoende'. De school verantwoordt zich naar het bestuur, de MR en de ouders. Zij informeert de verschillende gremia naar behoren en voert met hen de dialoog over onderwijskwaliteit. Daarnaast blijft zij in gesprek met velerlei partners zoals de gemeente, collega-scholen, peuterspeelzaal/kinderopvang en ketenpartners.

4.5. Overige wettelijke vereisten

Bij de overige wettelijke vereisten die in het onderzoek zijn meegenomen, hebben wij een tekortkoming aangetroffen.

In de schoolgids en op de website van de school wordt de vrijwilligheid van de ouderbijdrage voor schoolreis en schoolkamp onvoldoende benadrukt. Omdat dit in meerdere schoolgidsen van de Fluvium-basisscholen het geval is, hebben wij hiervoor een herstelopdracht op bestuursniveau geformuleerd.

5 . Onderzoek registratie en melding aan- en afwezigheid: basisschool Op 't Hof-De Malsenburg

Onderzoek registratie en melding aan- en afwezigheid

Op 3 december 2019 hebben we op fusieschool Op 't Hof-De Malsenburg een onderzoek uitgevoerd naar de naleving van de wettelijke vereisten op het gebied van de registratie en melding van aan- en afwezigheid. Het betreft wettelijke vereisten uit de Leerplichtwet 1969 (LPW) en een aantal relevante artikelen uit de Wet op het primair onderwijs (WPO) en de daarop gebaseerde lagere regelgeving. Deze wettelijke verplichtingen vallen onder de overige wettelijke vereisten (zie Onderzoekskader).

We hebben de onderzocht of de school voldoet aan de naleving van de wettelijke vereisten op de volgende gebieden:

- registratie en melding van ongeoorloofd verzuim;
- vermelden verzuimbeleid in de schoolgids;
- vrijstelling van geregeld schoolbezoek (verlof);
- schorsing en/of verwijdering;
- afwijken van het verplichte minimum aantal uren onderwijs vanwege lichamelijke of psychische redenen.

Registratie en melding van ongeoorloofd verzuim

De leraren registreren op deugdelijke wijze de aan- en afwezigheid van leerlingen. Hierbij maken zij onderscheid tussen geoorloofd en ongeoorloofd verzuim. Door deze deugdelijke registratie kan de school in de basis voldoen aan de wettelijke regels over het melden van verzuim zonder geldige reden. Fusieschool Op 't Hof-De Malsenburg is sinds 1 augustus 2019 gefuseerd. In de administratie waren duidelijke verschillen te zien in registratie van leerlingen die (on)geoorloofd afwezig waren geweest. Op de ene school was dat verder geformaliseerd dan op de andere school. Het is daarom aan te raden om op teamniveau hernieuwde afspraken te maken over het registreren van afwezigheid van leerlingen, de precieze reden van afwezigheid, beleid met betrekking tot te laat komen en wanneer contact wordt opgenomen met ouders. Sinds kort wordt elke maand een uitdraai op groepsniveau gemaakt zodat de leerkracht meer inzicht krijgt in de afwezigheid van leerlingen.

Wij kunnen niet beoordelen of de school voldoet aan de wettelijke verplichting om ongeoorloofd verzuim van leerlingen te melden. Er waren in de onderzochte periode binnen de onderzoeksgroep namelijk geen leerlingen die de school moest melden. Deze meldplicht geldt voor leerlingen die binnen vier weken zestien uur zonder geldige reden afwezig zijn.

Communicatie van verzuimbeleid

Elke school moet voldoen aan de wettelijke verplichtingen over de communicatie van verzuimbeleid. Informatie over het verzuimbeleid moet daarom in de schoolgids worden opgenomen. Basisschool Op 't Hof-De Malsenburg heeft momenteel geen geldende schoolgids. Daarmee voldoet de school niet aan artikel 13 en 16, lid 2 en 3 van de WPO. Wij hebben hiervoor een herstelopdracht geformuleerd.

Vrijstelling geregeld schoolbezoek (verlof)

De gronden tot beslissing om een vrijstelling van geregeld schoolbezoek (verlof) te verlenen vallen binnen het wettelijk kader en de richtlijnen. De school zorgt ervoor dat het missen van onderwijs wordt beperkt tot bij wet vastgelegde uitzonderingssituaties.

Schorsing

Aangezien op fusieschool Op 't Hof-De Malsenburg geen leerlingen zijn geschorst tijdens de onderzoeksperiode, hebben wij niet kunnen beoordelen of zij aan de wetgeving voldoet.

Verwijdering

Aangezien op Op 't Hof-De Malsenburg geen leerlingen zijn verwijderd tijdens de onderzoeksperiode, hebben wij niet kunnen beoordelen of zij aan de wetgeving voldoet.

Afwijking onderwijstijd

Wij geven geen oordeel over de wettelijke verplichtingen met betrekking tot het afwijken van de onderwijstijd, zoals omschreven in artikel 8, lid 12, WPO en de daarbij behorende Beleidsregel inzake het instemmen met afwijking verplichte aantal uren onderwijs^[1] omdat er in de gecontroleerde periode bij de onderzoeksgroep geen situaties waren of zijn aangetroffen waarin afwijking aangevraagd had moeten worden.

[1] Staatscourant 2018, nr. 42600

6. Reactie van het bestuur

Hieronder geeft het bestuur aan op welke wijze het de bevindingen uit het onderzoek betreft bij de verdere ontwikkeling van de bestuurlijke kwaliteitszorg en de onderwijskwaliteit.

Wij danken de onderwijsinspectie voor de wijze waarop zij energie, tijd en aandacht heeft besteed aan de uitvoering van het vierjaarlijks onderzoek aan Fluvium openbaar onderwijs en vijf van haar scholen. In de terugkoppeling van de bevindingen kunnen wij ons vinden. Het biedt ons naast tevredenheid ook aanknopingspunten om de kwaliteitsontwikkeling op onze scholen volgens de ingezette weg voort te zetten.

Natuurlijk zijn we trots op de goede beoordeling op bestuursniveau voor de indicatoren KA1, KA2 en KA3.

Het geeft ons de bevestiging dat de ingezette weg van ons 'Fluviumkompas' een goede is en voldoende kansen biedt op ontwikkeling van onze organisatie en het onderwijs.

Door de wijze waarop wij met elkaar zicht hebben op de resultaten kunnen we elkaar blijvend stimuleren en ondersteunen om de kwaliteit te verbeteren.

Op schoolniveau hebben de schooldirecteuren via de rapportages een goed beeld gekregen van de waardering en beoordeling van de inspectie op de getoetste indicatoren. Ook voor hen was deze terugkoppeling herkenbaar en een stimulans om de ingezette weg voort te zetten.

Een aantal algemene kenmerken hieruit zullen nadrukkelijk aandacht krijgen:

- het stellen van voldoende hoge ambities voor al onze leerlingen en onze scholen; zijn we voldoende ambitieus genoeg?;
- het specifiek vermelden van de vrijwilligheid van iedere financiële bijdrage die we van onze ouders vragen. In de nieuwe schoolgidsen zullen we dit specifiek vermelden;
- de verzuimrapportage zullen we bij alle scholen onder de aandacht brengen waarbij eenduidige toepassing van de regels en de registratie daarvan aandacht verdient;
- de aandachtspunten ter verbetering van ons financieel jaarverslag zullen worden meegenomen bij de totstandkoming van het nieuwe jaarverslag.

Op schoolniveau zal iedere directeur zijn of haar eigen specifieke aandachtspunten meenemen in de planning van de verbeteractiviteiten. Bij de door het bestuur uit te voeren schoolbezoeken zal dat onderwerp van gesprek zijn om de voortgang daarvan te borgen.

Wij zien terug op een intensieve maar leerzame onderzoeksperiode en zijn trots op dit resultaat. Een stimulans om het goede voort te zetten en waar het beter kan direct op te pakken.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

